

**Leges In Communi Academiae Rostochiensis Mensa Servandæ : Publ. Jussu
Magn. Rect. & Concil. Acad. Anno M. DC. XL. die XIX. Aprilis**

Rostochii: Weplingius, 1713

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn791043479>

Druck Freier Zugang

Leges etc
Academiae Rostochiensis

Universitäts-Archiv
Rostock, Sign. RIA 4

RIA 4

K. l. — 47. ^{1-69.}

233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

27 Jun 713

LEGES

IN COMMUNI ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS MENSA SERVANDÆ.

Nemo recipiatur ad mensam, nisi testimonium Vitæ ante actæ, ac inscriptionis in Matriculam Academiæ adferat, & Verè se hoc beneficio, vigore Juramenti Academiæ præstiti, egere demonstret. Volumus insuper & severè mandamus, ut omnes, qui beneficio hujus mensæ utuntur, domos Academiæ inhabitent, neque alibi habitationes conducant, nisi super hæc per Magnificum Dn. Rectorem & Concilium Acad. propter justas causas cum ipsis fuerit dispensatum. Cujus tamen dispensationis Testimonium scriptum Dnn. Inspectoribus exhibebunt.

II. Cum verò etiam magni sumptus ad alendos in hac mensa tenuioris fortunæ Studiosos, propter exigentiam illam, quam ipsi numerant, pecuniam requirantur, & pauciores in Rationibus comparere intelligamus, Inspectoribus injunctum est, ne quem, cujuscumque sit Gentis aut Nationis, in mensam hanc recipiant, neve in ea retineant, qui pecuniam pro singulis mensibus, quando rationes ineuntur, non prænumeraverit. Quod si contra hoc nostrum Decretum Inspectores debita à nonnullis coerceri permiserint, ipsi ad eorum solutionem fisco Academiæ tenebuntur.

III. Proinde seriò jubemus, ut singuli vocati Rationibus intersint & prænumerent, nisi justam & sufficientem absentiae suæ causam Inspectoribus probaverint, sub penâ remotionis à mensa.

IV. Nulli convictorum alium substituere concessum esto, sed potestas illa solis relinquatur Inspectoribus, & ab iis speciatim impetretur. Nulla quoque Substitutio, nisi gravissima Inspectoribus probata causa sit, tempus mensarum excedat, quo elapso, substitutus fiat ordinarius.

V. Nemo Professore & Inspectores calumniis proficiat, vel iis obmurmurando obedientiam detrectet. Similiter cum Oeconomo aut ejus Conjuge, aut Ministro mensæ nullus contentionem suscipiat: Sed si quid minus convenienter aut rectè sibi administrari putabit, id ad Inspectores referat. Qui secus fecisse deprehensus fuerit, eo ipso facto mensa hac indignus judicabitur, & insuper pro arbitrio Reverendi Concilii punietur.

VI. Prohibemus etiam, ne intempestivis clamoribus & scurrilibus pullationibus quis Ministro vel Oeconomo sit molestus, quoad cibus apponi possit.

VII. Cum hoc ipsum, quod ad subsidium hujus mensæ confertur, idèò potissimum ab illustrius Principibus nostris, & paucis quibusdam aliis suppeditetur, ut ex hoc coetu aliqui emergant, qui Ecclesiæ & Scholis utiles esse possint, æquum est, ut hoc beneficio fruantes, cum habitu externo se hoc beneficio dignos esse demonstrent, cum diligentius aliis studeant. Dumque omnis in studiis progressus in audiendis repetendisque Lectionibus, item Disputationibus privatis & publicis, in styli exercitio & memoria cultura sine controversia consistat, volumus, ut singuli Lectiones publicas audiant, & jussi in publicis aut privatis Disputationibus respondere, aut Orationes habere non recusent; si quis verò hoc facere detrectaverit, hac ipsa tergiversatione mensa hac indignus judicabitur.

VIII. Deferuntur sæpè ad nos querelæ, de quorundam immodestia, qui non tantum se hic saturant, verum etiam clanculum partes nequiter comminuant, ut neque Oeconomo, neque ipsius familiæ, neque pauperibus etiam ubi esse possint. Quod cum per se impium sit, & in ea non parva fiat injuria Academiæ & Oeconomo, eas inibimus rationes, ut in transgressores, quos nullo negotio inquiramus, severè animadvertatur.

IX. Prohibemus etiam, ne quis orbes, mensam, mappas, pocula cultris scindat, aut depravet: violans statuta graviter punietur, & insuper damnum illatum compensabit. Authores quin etiam seditionum & conjurationum sine ullâ exceptione à mensa removebuntur, & insuper à Magnifico Rectore & Reverendo Concilio pro delicti qualitate punientur.

X. Nolumus etiam justis & gravibus de causis, ut Conviva invitentur vel adducantur ad mensam à quodam, nisi id fiat Inspectorum permisso, tumq; id indicabitur Oeconomo, cui, qui hospitem adduxerit, pro singulis vicibus numerabit duos solidos Lubecenses.

XI. Quando verò Inspectorum permisso Hospes adducitur, non tamen alio, nisi in Communi mensa usitato potu uti liceat, neque etiam ultra horam prandium aut cena protrahatur, sub pena arbitraria.

XII. Quoniam pecuniolam pro accessu exigere permisimus hætenus propriâ autoritate Convictores auxerunt, omnino etiam istam abrogamus, nec volumus, ab ullo deinceps quicquam accessus causâ exigere. Alias quoque iniquas exactiones, contra Leges introductas proprioque ausu à Convictoribus confectas, nec sine Studioforum pauperum insigni jacturâ hætenus clanculum usurpatas pro leviorebus actibus in mensa commissis, tum & enormes ac scurriles vexationes planè volumus interdixtas. Quod si verò extra mensam id fieri ab aliquibus deprehenderint Inspectores, unde graventur alii, unde occasio sit computationum, illos qui exegerunt, & qui numeraverunt, ut statim à mensa discedere jubent, mandamus.

XIII. Ne autem hoc ipsum Mandatum nostrum executione careat, ubi fortè talia Inspectoribus non innoverint, & gravati metu fortè id revelare non audeant, Magnificus pro tempore Rector, ubicunq; libuerit, unum vel alterum ex quolibet mensa ad se vocabit, qui sub Juramento Academiæ præstito, an in unâ aut alterâ mensa contra hæc nostra statuta aliquid commissum sit, indicare tenebitur.

XIV. Quænammodum nemo ad hanc mensam recipitur, nisi Dnn. Inspectores prius compellaverint, ita etiam nemo ab ea discedet, nisi eisdem valedixerit.

XV. Postremò nemo ad alium quempiam, cujuscumque etiam sit generis vel ordinis, deferat querelas, primâ præsertim vice, nisi ad solos Inspectores, & deinde, si necesse fuerit, ad Magnificum pro tempore Academiæ Rectorem & Promotorem, qui secus faxit, ab hac mensa removebitur.

XVI. Quod si verò qui admoniti hisce Legibus tamen præfractè sese opposuerint, neque iis parere voluerint, præter poenas Legibus singulis adjectas, vel Carcere, vel relegatione, vel ignominiosâ Exclusionem pro delicti qualitate illos puniemus, Publ. Jussu Magn. Rect. & Concil. Acad. ANNO M. DC. XL. die XIX. Aprilis.

Repetitum Anno MDCCXIII d. XXVII. Junii.

ROSTOCHII, Typis JOH. WEPPLINGI, SERENISS. PRINC. & ACAD. Typogr.

Anno MDCXX. in convivium recepti est Dn. Joh. Baptista Bauer
quod ipsum testatur

Abb. Jacob. de Koenigst. D.
p. s. Mensis Comm. Insp. Admin.

quibusdam aliis suppeditetur, ut ex hoc cœtu aliqui emergant, qui Ecclesiæ & Scholis utiles esse possint, æquum est, ut hoc beneficio fruentes, cum habitu externo se hoc beneficio dignos esse demonstrant, cum diligentius aliis studeant. Dumque omnis in studiis progressus in audiendis repetendisque Lectionibus, item Disputationibus privatis & publicis, in styli exercitio & memoriæ cultura sine controversia consistat, volumus, ut singuli *Lectiones publicas* audiant, & iussi in publicis aut privatis Disputationibus mensâ hâc indignus judicabitur.

VIII. Deferuntur sæpè ad nos querelæ, de quorundam immodestiâ, quin non tantum se hic saturant, verum etiam clanculum panem auferunt, ac domi aut pueros aut canes alunt, vel certè crustam resecant, cibos, quos delicatuli fastidiunt, in minutissimas partes nequiter comminuunt, ut neque Oeconomo, neque ipsius familiæ, neque pauperibus etiam usui esse possint. Quod cum per se impium sit, & in ea non parva fiat injuria Academiæ & Oeconomo, eas inibimus rationes, ut in transgressores, quos nullo negotio inquiremus, severe animadvertatur.

IX. Prohibemus etiam, ne quis orbes, mensam, mappas, pocula cultris scindat, aut depravet: violans statuta graviter punietur, & insuper damnum illatum compensabit. Authores quin etiam seditionum & conjurationum sine ullâ exceptione à mensâ removebuntur, & insuper à Magnifico Rectore & Reverendo Concilio pro delicti qualitate punientur.

X. Nolumus etiam iustis & gravibus de causis, ut *Convivia invitentur* vel adducantur ad mensam à quodam, nisi id fiat *Inspectorum permissu*, tumq; id indicabitur Oeconomo, cui, qui hospitem adduxerit, pro singulis vicibus numerabit *duos solidos* Lubecenses.

XI. Quando verò Inspectorum permissu Hospes adducitur, non tamen alio, nisi in Communi mensâ usitato potu uti liceat, neque etiam ultra horam prandium aut coena protrahatur, sub poena arbitraria.

XII. Quoniam pecuniolam pro accessu exigi permissam hætenus propriâ autoritate Convictores auxerunt, omnino etiam istam abrogamus, nec volumus, ab ullo deinceps quicquam accessus causâ exigi. Alias quoque iniquas exactiones, contra Leges introductas proprioque ausu à Convictoribus confectas, nec sine Studioforum pauperum insigni jacturâ hætenus clanculum usurpatas pro *lesioribus delictis in mensâ commissis*, tum & enormes ac scurriles vexationes planè volumus interdixtas. Quod si verò extra mensam id fieri ab aliquibus deprehenderint Inspectores, unde occasio sit computationum, illos qui exegerunt, & qui numeraverunt, ut statim à mensâ discedere jubeant, mandamus.

XIII. Ne autem hoc ipsum Mandatum nostrum executione careat, ubi fortè talia Inspectoribus non innotuerint, & gravati metu fortè id revelare non audeant, Magnificus pro tempore Rector, ubicunq; libuerit, unum vel alterum ex quâlibet mensâ ad se vocabit, qui sub *Juramento Academiæ prestitio*, an in unâ aut alterâ mensâ contra hæc nostra statuta aliquid commissum sit, indicare tenebitur.

XIV. Quemadmodum nemo ad hanc mensam recipitur, nisi Dñn. Inspectores prius compellaverit, ita etiam nemo ab ea discedet, nisi eisdem valedixerit.

XV. Postremò nemo ad alium quempiam, cujuscunque etiam sit generis vel ordinis, deferat querelas, primâ præsertim vice, nisi ad solos Inspectores, & deinde, si necesse fuerit, ad Magnificum pro tempore Academiæ Rectorem & Promotorem, qui secus faxit, ab hæc mensâ removebitur.

XVI. Quod si verò qui admoniti hisce Legibus tamen præfractè sese opposuerint, neque iis parere voluerint, præter poenas Legibus singulis adjectas, vel Carcere, vel relegatione, vel ignominiosâ Exclusionem pro delicti qualitate illos puniemus, Publ. Jussu Magn. Rect. & Concil. Acad. ANNO M. DC. XL. die XIX. Aprilis.

&

Repetitum Anno MDCCXIII. d. XXVII. Junii.

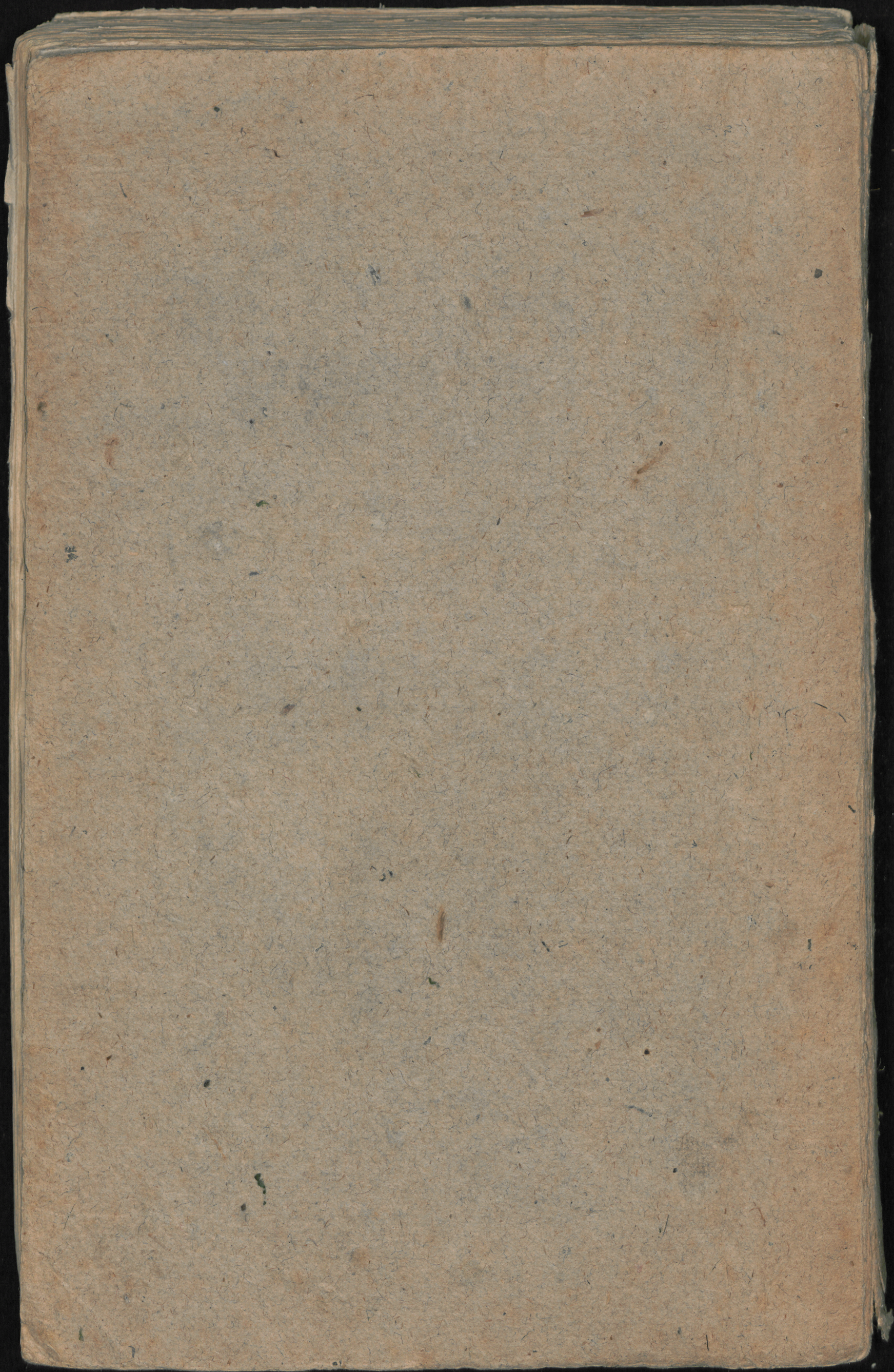

ROSTOCHII, Typis JOH. WEPPLINGI, SERENISS. PRINC. & ACAD. Typogr.

Anno MDCCXX. in convivium recepti est Dñ. Joh. Baptist. Bauer
pro ipsum testatur

Abb. Jacob. De Krancwitz. D.
p. f. Mensi Comen. In p. D. Min.

IV. Qui cantitantes vel vociferantes per plateas vagantur, vel in diuerforiis publicis, immo & in tricliniis priuatis aera concentibus implent, prima quidem vice noxam octo dierum carcere, & commensalis communis insuper unius mensis carentia, luent. Quod si post hanc correctionem incorrigibiles se prodant, consilio abeundi, necessitas emigrandi eis imponetur.

V. Eidem poenae obnoxio cogunt, vel per ambages ad conuiuia veteranis parandum, quo aduentur, sed prauis quoque sodalitatibus, qui sumtu nouitii epulati sunt, iis, qui mensa communis ab isto beneficio excludendis, inebriationes & eandem oriundacacius impediuntur, abhinc pl

VI. Poenae legum tracta a Rectore & Concilio nec mino remittendae, sed ad tenore executioni mandandae erunt.

VII. Nocturnos strepibus incolarum vel personae & clamores inconditos vel hibuerunt: ita earum violatsecuritatis nocturnae & transcustodiae militari tradentur Rector Academiae vel de e

qui nouitios vel directelliciunt ad conuiuiumodo pecunia emungunt. Reliqui vero hospidierum carcere coercent, per octo dies insuperuenarum conuiuia, quones & rixae tanto effiita sunt.

us iudicialiter decretae mutandae, nec omninae, sine vlla deprecatione, tumultus & alia, quibuntur, facinora, immoti iam seuerae leges inhibitoribus, quibus curamandata est, deprehensi manebunt, vsque dumissione, vel in carcerem

acade-